

+
M
PAX

30 augustus 2020
22^e zondag, jaar A
Mt. 16,21-27

Veelgeliefden,

de woorden van Jeremia uit de eerste lezing komen ons bekend voor. De profeet heeft zich tot het uiterste ingespannen om zijn geloofsgenoten het woord Gods te brengen, maar -zo zegt hij- *de hele dag lacht men mij uit, iedereen drijft de spot met mij. Het woord van de Heer brengt mij iedere dag schande en smaad*. De teleurstelling van Jeremia over God wortelt in de bittere ervaring die hij heeft met zijn omgeving. Spot en hoon zijn zijn deel, waar hij respect en aandacht had verwacht. Wie in God geworteld is, heeft niets te vrezen, want God stelt niet teleur. Of toch wel? Door alle tegenslagen is de profeet gaan twifelen aan God. God lijkt afwezig, juist als Hij nodig is. Waarom helpt God niet, waarom grijpt Hij niet in?

Deze situatie van Jeremia is voor ons gedeeltelijk herkenbaar. Ieder die de weg van God gaat, krijgt te maken met tegenwerking. Van onze omgeving en ook nog van diegenen van wie we steun verwachten. En de weg met God is niet gemakkelijk. Want waarom is niet alles rozengeur en maneschijn als wij ons aan God overgeven? Waarom treft ons leed en verdriet, pijn en lijden? God is toch almachtig. Waarom toont Hij die almacht niet en waarom verschuilt Hij zich achter het lijden, door het toe te laten? Waarom handelt God zo? Waarom laat Hij bijvoorbeeld dit kind sterven, treft onze geliefde deze ziekte? Waarom laat Hij lijden en verdriet toe, bij ons en bij zijn Zoon? Waarom liet Hij zijn Zoon aan het Kruis sterven?

Reeds de apostel Petrus heeft met deze vragen geworsteld. Hij komt diverse malen in opstand tegen de handelwijze en inzichten van Christus, die Hij als de Messias beleden heeft. Hij heeft zijn eigen voorstellingen van God, zijn eigen verwachtingen van de Messias, zijn eigen invulling van wat God behoort te doen. Zo is de voetwassing op het laatste Avondmaal strijdig met zijn idee over de verhouding van de meester tot zijn leerlingen. Want Jezus kiest voor een weg van vernedering en zwakheid. Steeds opnieuw in de geschiedenis zullen mensen tot Jezus zeggen: U bent toch de Verlosser, U bent de overwinnaar, U hebt de macht. Waarom kiest U dan deze weg van lijden, voor Uzelf en voor ons? Vernedering en deemoed passen U niet. Laat U gelden. En steeds opnieuw moet Jezus helpen bij het inzicht dat de macht van God een andere is, dat de Messias door het lijden heen de heerlijkheid zal binnengaan en anderen er zal binnenleiden, ook ons.

Vorige week hoorden we in het evangelie hoe Petrus zalig geprezen wordt nadat hij zijn belijdenis heeft afgelegd: *Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God*. Vlees en bloed hebben hem dit niet geopenbaard, maar de Vader zelf. Vandaag horen we het vervolg waarin Jezus uitlegt op welke wijze Hij de Christus, de Messias, is en welke weg Hij gaat, namelijk die van lijden, dood en verrijzenis. Petrus reageert fel omdat zijn beeld van de Messias hier niet mee strookt. Zij zijn op weg naar Jeruzalem en de apostelen denken dat het een triomftocht zal worden. Petrus meent dat alles wat Jezus nu zegt over lijden en sterven vernederend is en ongepast. Hij ziet de zending van Jezus zuiver menselijk. Jezus is de

Christus, de Koning die overwint met glorie en macht en die de Joden van het Romeinse juk zal bevrijden. Maar Jezus predikt een koning zonder wapens en privileges die slecht behandeld wordt, ja ter dood wordt gebracht. Een koning die regeert vanaf het Kruis. En dat accepteert Petrus niet. De almachtige God kan zo iets niet toelaten. Petrus heeft menselijkerwijs alle reden om zich te verzetten, maar Hij beseft niet, nog niet, dat het Gods wil is om ons door het Kruis te verlossen.

Petrus hoort de voorspelling van de opwekking niet, omdat hij alleen de aankondiging van lijden en dood hoort. Omdat hij het kruis afwijst, kan hij de belofte van de verrijzenis niet vernemen. Hij wil een triomferende Christus zonder Kruis en reageert *naar menselijke overwegingen en niet naar wat God wil*. Wie kan ontkennen dat zijn gedrag de onophoudelijke bekoring van christenen en van de Kerk weerspiegelt: zonder kruis succes boeken? Het is een verleiding uit alle tijden om het Kruis, het lijden, het offer af te wijzen en daarin niet Gods plan te willen zien. Vandaar dat Jezus Petrus aanspreekt met de naam van de verleider bij uitstek: Satan. Deze spiegelt ons steeds een weg zonder lijden en kruis voor, de makkelijke weg naar beneden.

Het kruis wordt niet veroorzaakt door God, maar Hij past het wel in in zijn verlossend en bevrijdend plan, tot heil van alle mensen. Pas na de Verrijzenis zal dit aan de apostelen duidelijk worden. Na Jezus' dood zijn ze in verwarring en zitten vol vragen die ook bij ons opkomen als we met het kruis geconfronteerd worden. Jezus als onbekende medereiziger zal de Emmaüs-gangers uitleggen: Moest de Messias dat alles niet lijden om in zijn glorie binnen te gaan? (Lk. 24,26) God wil dat wij in de Messias zijn tederheid en vergeving leren kennen, zijn barmhartigheid en medelijden. Dat kan niet door daden van macht en overheersing, maar alleen door de gave van zijn Zoon. Want *er bestaat geen groter liefde dan zijn leven voor zijn vrienden geven*.

De mensenzoon moest dit alles lijden. Het lijden staat centraal in de weg van Christus en daarom ook in onze weg van navolging. Waarom? In het Oude Testament vinden we alleen "de wil van God" als antwoord. Maar in Christus weten we dat het lijden de weg is naar de opstanding. Het Kruis is niet iets voorbijgaands: verrijzenis en kruis horen bij elkaar, ook voor ons. De navolging van Christus is daarom niet een vorm van imitatie en nadoen, maar een op weg gaan, een weg van nederigheid en teleurstelling. Het kruis is geen moralistisch appel om het lijden maar geduldig te verdragen en op te offeren. Het kruis is veel meer, het is een oproep om zich met Christus te verenigen, en zo het risico te lopen totaal te mislukken, naar menselijke maatstaven.

Wie mijn volgeling wil zijn, moet zijn kruis opnemen, het concrete kruis dat ons in de omstandigheden van alle dag wordt opgelegd. In eerste instantie zijn we geneigd met Petrus te zeggen: Dat verhoede God. Dat mag ons niet overkomen. Na Pasen heeft Petrus ingezien dat in het kruis Gods wil openbaar wordt. Willen, durven wij hem hierin te volgen?